ONTWERP PERSBERICHT

Vlaams akkoord over energiebesparing met bedrijven is een maat voor niets

X december 2012

De drie grote vakbonden ACV, ABVV en ACLVB, samen met de milieubeweging BBL en de organisatie Arbeid en Milieu zijn ontgoocheld over het akkoord dat de Vlaamse overheid afsloot met de Vlaamse bedrijven over de nieuwe Energiebeleidsovereenkomsten. Volgens de organisaties zullen deze overeenkomsten niet zorgen voor de broodnodige energiebesparing bij de industrie. De regering laat zo een kans liggen om onze industrie weerbaar te maken tegen stijgende energieprijzen.

Willen we onze industrie wapenen tegen de stijgende energieprijzen, dan is energiebesparing het enige antwoord. Dit werd onlangs nog bevestigd door Fatih Birol, hoofd van het internationaal energie-agentschap. “Investeren in energiebesparing is dus de beste strategie om tewerkstelling en economische activiteiten in Vlaanderen te houden. Maar dat blijkt onze Vlaamse regering niet begrepen te hebben”, aldus Bert De Wel van het ACV. “De voorliggende energiebeleidsovereenkomsten zijn een lege doos. Bovendien krijgen werknemers , die op de werkvloer vaak het best weten waar en hoe er energie bespaard kan worden, amper erkenning voor hun rol.”

Energiebesparing blijft onduidelijk

Onlangs gaf de Vlaamse regering haar goedkeuring aan nieuwe energiebeleidsovereenkomsten voor de industrie. Met dit instrument wil de regering, in ruil voor heel wat voordelen, onze bedrijven vrijwillig aanzetten om meer energie te besparen en zo ook hun CO2 uitstoot terug te dringen. Geen onbelangrijk instrument, als je weet dat de industrie in Vlaanderen verantwoordelijk is voor 51% van de CO2 uitstoot.

De energiebeleidsovereenkomsten zijn de opvolgers van de aflopende benchmark- en auditconvenanten. Alhoewel er heel wat vragen bleven over de meerwaarde van die aflopende energie-overeenkomsten, gaat de regering nu verder op de ingeslagen weg . Aan de bedrijven wordt enkel gevraagd om investeringen met een hoog rendement uit te voeren. Bovendien zorgen verschillende achterpoortjes ervoor dat bedrijven op eenvoudige wijze kunnen ontsnappen aan dit engagement. De overheid houdt daarbij geen vinger aan de pols om te oordelen of onze industrie echt op weg is naar een veel energiezuinigere bedrijfsvoering. Sara Van Dyck van Bond Beter Leefmilieu licht toe: “De voorliggende convenanten bevatten geen enkele concrete energiebesparingsdoelstelling. De regering blijft cadeaus -zoals een fiscale vrijstelling op brandstoffen- uitdelen aan de bedrijven zonder hier duidelijke tegenprestaties voor te eisen.”

Geen visie

De vakbonden en milieubeweging pleiten voor meer ambitieuze en bindende afspraken die passen binnen een visie op de realisatie van energie- en CO2 besparing die nodig zijn op de lange termijn. Daarvan bevatten de energiebeleidsovereenkomsten geen spoor. Integendeel. Als tegenprestatie voor de zwakke energiebesparingsdoelstellingen engageert de Vlaamse overheid zich om deze bedrijven voor de volgende jaren volledig gerust te laten: *"geen energie- of CO2 taks, geen aanvullende energie-efficiëntie of emissiereductiedoelen, geen aanvullende besparingsverplichtingen en geen aanvullende energie-eisen. Enkel in het geval wanneer Europa verplichtingen oplegt, die verder reiken dan bestaande of analoge maatregelen, kan het Vlaams Gewest maatregelen nemen. In geen geval neemt het Vlaamse Gewest maatregelen die verder gaan/strenger zijn dan de Europese verplichtingen".*

"Dit slot op het Vlaamse beleid is een hypotheek op de noodzakelijke transitie naar een koolstofarme economie en samenleving", zo stelt Pieter Verbeeck van het ABVV. "Als Vlaanderen competitief wil blijven, moet er worden ingezet op de lange termijn: dit betekent afstappen van *business as usual*, en het stimuleren van investeringen in nieuwe productiemethodes en –technologieën met een langere terugverdientijd."

Werknemers onvoldoende betrokken

Tot slot worden werknemers onvoldoende actief betrokken bij de energiebesparingen in hun bedrijf. Het feit de ondernemingsraad en het CPBW (Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk) ingelicht worden over het energieplan van het bedrijf en de geboekte vooruitgang bij de uitvoering van dit plan is een vooruitgang t.o.v. de huidige convenanten, maar het blijft eenrichtingsverkeer waarbij de kennis en het engagement van werknemers onvoldoende benut blijft. Suzanne Kwanten van de ACLVB verduidelijkt: "Werknemersparticipatie en syndicaal overleg zijn belangrijk bij het energiemanagement in een organisatie. Vooral bij heel wat niet-investeringsgerelateerde maatregelen (verbetering van het onderhoud, het beheer en de opvolging van investeringen en maatregelen die het gedrag beïnvloeden) staat sociale innovatie centraal. Zelfs bij investeringsgerichte maatregelen zorgt een actieve participatie van de werknemers vaak voor meerwaarde, bijvoorbeeld om de creativiteit van de werknemers in dat verband te stimuleren en te benutten. "

Achtergrondinfo

Het gaat niet goed met het energieverbruik in Vlaanderen. Uit de cijfers van het pact 2020 blijkt dat de energie-intensiteit in onze regio vorig jaar opnieuw sterk steeg.

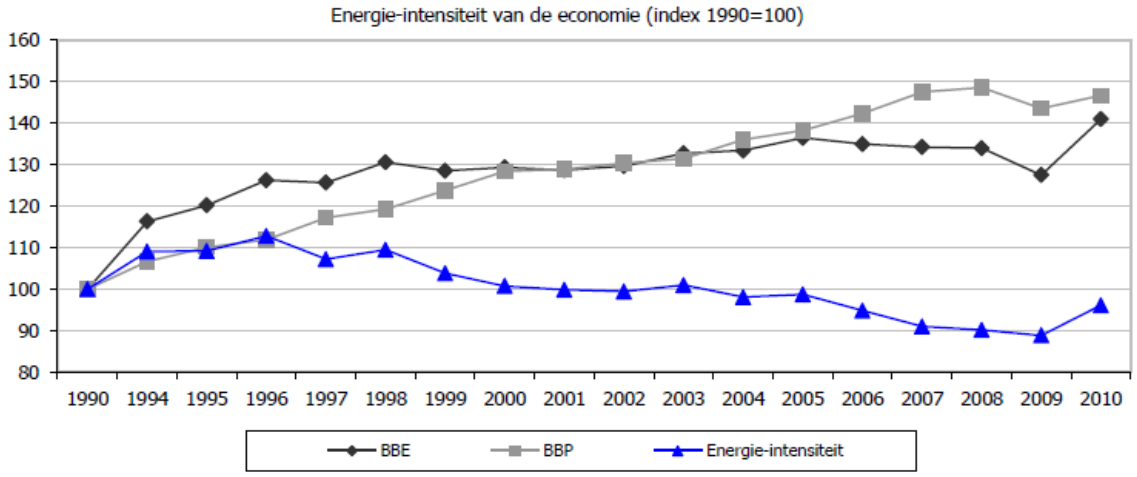

De energie-intensiteit is een goede graadmeter voor de energie-afhankelijkheid van de economie. Uit cijfers van Eurostat blijkt dat ons land zeer energie-intensief is, en dus zeer kwetsbaar.

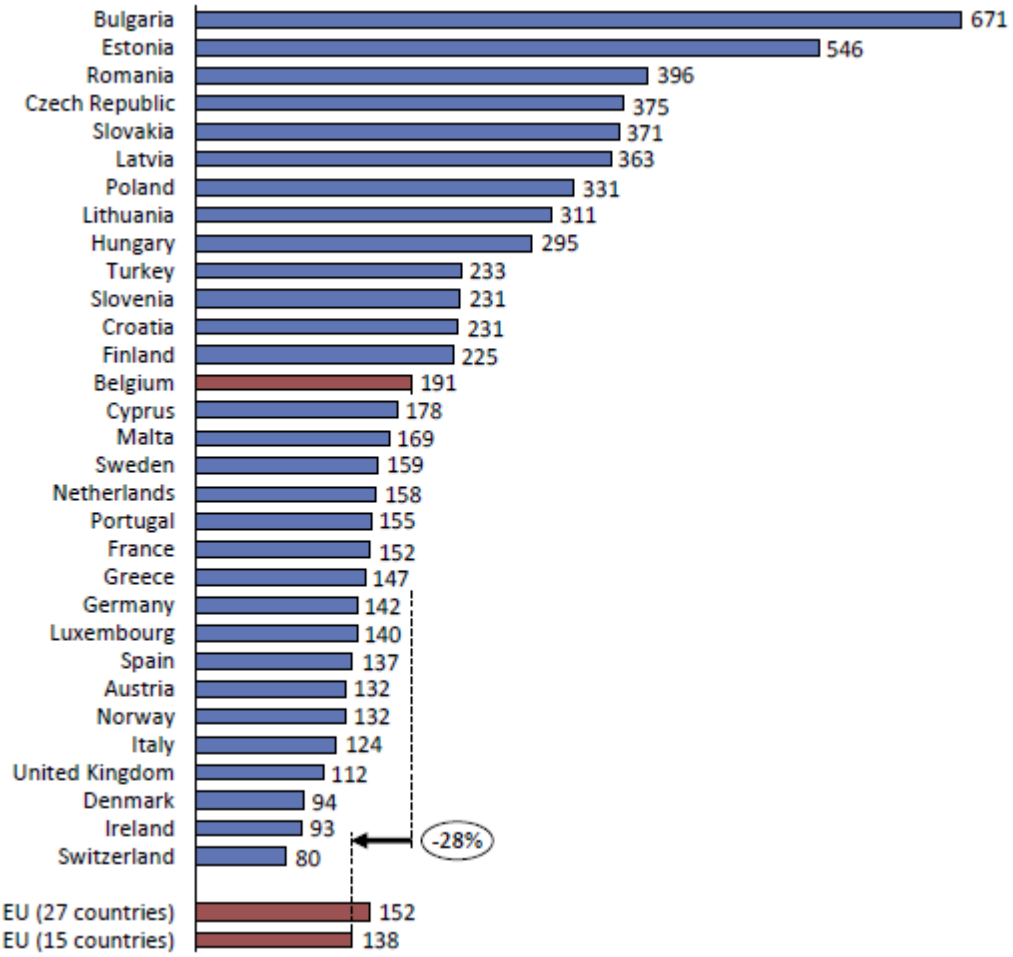

Energie-intensiteit van de Europese landen in 2010, uitgedrukt als Bruto binnenlands energieverbruik gedeeld door BNP (kg of oil equivalent per 1 000 EUR) (Climact 2012, Eurostat)